

WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)
z dnia 17 lutego 2005 r.*

W sprawie C-134/03

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Giudice di pace di Genova-Voltri (Włochy) postanowieniem z dnia 10 marca 2003 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 25 marca 2003 r., w postępowaniu:

Viacom Outdoor Srl

przeciwko

Giotto Immobiliier SARL,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: A. Rosas (sprawozdawca), prezes izby, A. Borg Barthet, J.-P. Puissochet, J. Malenovský i U. Lõhmus, sędziowie,

* Język postępowania: włoski.

rzecznik generalny: J. Kokott,
sekretarz: L. Hewlett, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 9 września 2004 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Viacom Outdoor Srl przez B. O'Connora, solicitor, i F. Filpa, avvocato,

- w imieniu Giotto Immobilier SARL przez G. Travaglina, avvocato,

- w imieniu Republiki Włoskiej przez I. M. Braguglię, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez O. Fiumarę, avvocato dello Stato,

- w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez P. Olivera i K. Banks, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez M. Baya, avvocato,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 28 października 2004 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 49 WE, art. 82 WE, art. 86 WE, art. 87 WE i art. 88 WE.
- 2 Wniosek ten został przedstawiony w ramach sporu na tle umowy pomiędzy Viacom Outdoor Srl (zwaną dalej „Viacom”), z siedzibą w Mediolanie (Włochy) a Giotto Immobiliare SARL (zwaną dalej „Giotto”), z siedzibą w Menton (Francja).

Postępowanie przed sądem krajowym

- 3 Z akt sprawy wynika, że Giotto sprzedaje nieruchomości we Francji i że na podstawie umowy zawartej w dniu 9 września 2000 r. zobowiązała Viacom (dawniej zwaną „Società Manifesti Affissioni SpA”) do wykonania na jej rzecz usługi umieszczenia plakatów reklamowych na terytorium gminy Genua (Włochy). Usługi będące przedmiotem tej umowy zostały wykonane przez Viacom w ciągu października 2000 r.
- 4 Spór pomiędzy Viacom a Giotto dotyczy odmowy zwrotu przez Giotto kwoty 439 385 ITL, odpowiadającej 226,92 EUR, zapłaconej przez Viacom gminie Genua tytułem „imposta comunale sulla pubblicità” (gminnego podatku od reklamy). Według umowy zawartej pomiędzy stronami Giotto zobowiązała się do zapłaty Viacom, oprócz wynagrodzenia za świadczenie usług, „udokumentowanych opłat szczególnych” poniesionych przez tę drugą w ramach wykonania wspomnianego

świadczenia. Niemniej Giotto utrzymuje przed Giudice di pace di Genova-Voltri (Włochy), do którego spór został wniesiony, że przepisy prawa włoskiego, które ustanawiają i regulują gminny podatek od reklamy, są niezgodne z prawem wspólnotowym, a w szczególności ze swobodą świadczenia usług przewidzianą w art. 49 WE i z regułami konkurencji przewidzianymi w art. 82 WE, art. 86 WE, art. 87 WE i art. 88 WE.

Krajowe ramy prawne

5 Gminny podatek od reklamy i opłaty za umieszczanie plakatów są uregulowane przez decreto legislativo nr 507 — Revisione ed armonizzazione dell'imposta comunale sulla pubblicità e del diritto sulle pubbliche affissioni (dekret ustawowy nr 507 — Rewizja i harmonizacja gminnego podatku od reklamy i opłat za umieszczanie plakatów) z dnia 15 listopada 1993 r. (dodatek zwyczajny do GURI nr 288 z dnia 9 grudnia 1993 r., zwany dalej „dekretem ustawowym nr 507/93”) w wersji mającej zastosowanie do sprawy przed sądem krajowym.

6 Artykuł 1 dekretu ustawowego nr 507/93 stanowi:

„Reklama zewnętrzna i umieszczanie plakatów w miejscach publicznych podlegają, zgodnie z następującymi przepisami, odpowiednio podatkowi lub opłacie na rzecz gminy, na której terytorium mają miejsce”.

7 Artykuł 3 wspomnianego dekretu ustawowego przewiduje:

„1. Gmina jest zobowiązana do wydania uregulowania w sprawie stosowania podatku od reklamy i utworzenia służby zajmującej się umieszczaniem plakatów.

2. W uregulowaniu tym gmina ustanowi sposób rozpowszechniania reklamy oraz może ograniczyć pewne rodzaje reklamy lub ich zakazać, biorąc pod uwagę interes ogólny.

3. Uregulowanie to powinno w każdym przypadku ustalać rodzaj i ilość urządzeń reklamowych, sposoby uzyskania zezwolenia na instalację oraz kryteria dla realizacji ogólnego planu urządzeń. Powinno również przewidywać podział powierzchni urządzeń publicznych przeznaczonych do umieszczania plakatów o charakterze instytucjonalnym, społecznym, a w każdym razie bez celu gospodarczego, oraz urządzeń przeznaczonych do umieszczania plakatów o charakterze komercyjnym, jak również powierzchni urządzeń przeznaczonych dla podmiotów prywatnych w celu reklamy bezpośredniej.

[...]”.

8 Artykuł 5 ust. 1 tego dekretu ustawowego definiuje przedmiot podatku od reklamy:

„Rozpowszechnianie informacji reklamowych poprzez formy komunikacji wizualnej lub dźwiękowej, inne niż formy podlegające opłacie za umieszczanie plakatów, w miejscach publicznych lub otwartych dla publiczności lub widoczne z tych miejsc, podlega podatkowi od reklamy przewidzianemu w niniejszym dekreście”.

9 Zgodnie z art. 6 ust. 1 dekretu ustawowego nr 507/93 do zapłaty podatku zobowiązany jest „każdy, kto dysponuje, z jakiegokolwiek tytułu, środkiem, za

„pomocą którego rozpowszechnia informacje reklamowe”. Zgodnie z ust. 2 tego samego artykułu osoba, która produkuje lub sprzedaje towary lub świadczy usługi będące przedmiotem reklamy, jest solidarnie odpowiedzialna za zapłatę podatku.

- 10 Artykuł 9 wspomnianego dekretu ustawowego reguluje zapłatę podatku. Jego ust. 7 ma następujące brzmienie:

„Gdy reklama jest rozpowszechniana na urządzeniach zainstalowanych na nieruchomościach należących do gminy lub oddanych jej w użytkowanie, zastosowanie podatku od reklamy nie wyklucza zastosowania podatku od zajmowania przestrzeni publicznych ani opłaty z tytułu najmu lub koncesji, przy czym te ostatnie muszą być proporcjonalne do rzeczywistego zajmowania gruntu publicznego przez urządzenie reklamowe”.

- 11 Ponadto, odnośnie do służby publicznego umieszczania plakatów, art. 18 dekretu ustawowego nr 507/93 stanowi:

„1. Służba umieszczania plakatów w miejscach publicznych ma na celu zagwarantowanie w szczególności umieszczania przez gminę na przeznaczonych do tego urządzeniach wszelkiego rodzaju plakatów zawierających informacje o celu instytucjonalnym, społecznym, a w każdym razie bez celu gospodarczego lub, w danym przypadku i w granicach ustalonych w przepisach ustawowych, o których mowa w art. 3, informacji rozpowszechnianych w ramach wykonywania działalności gospodarczej.

2. Służba ta musi zostać obowiązkowo utworzona w gminach, których liczba mieszkańców wynosiła, w dniu 31 grudnia przedostatniego roku poprzedzającego bieżący rok, ponad trzy tysiące mieszkańców. W pozostałych gminach służba ta jest fakultatywna.

3. Powierzchnia urządzeń przeznaczonych do umieszczania plakatów w miejscach publicznych powinna być ustalona w rozporządzeniu gminnym w stosunku do liczby mieszkańców, a w każdym razie nie może być niższa od 18 metrów kwadratowych na każdy tysiąc mieszkańców w gminach, w których liczba mieszkańców przekracza trzydzieści tysięcy i niższa od 12 metrów kwadratowych w pozostałych gminach”.

12 Artykuł 19 ust. 1 dekretu ustawowego przewiduje opłatę za umieszczanie plakatów:

„Umieszczanie plakatów w miejscach publicznych podlega opłacie zawierającej podatek od reklamy na rzecz gminy, która świadczy tę usługę, uiszczanej solidarnie przez wnioskującego o usługę i przez osobę, w której interesie wystąpiono o tę usługę”.

13 W gminie Genua przepisy dekretu ustawowego nr 507/93 zostały wprowadzone w życie przez nuovo regolamento per applicazione dell'imposta sulla pubblicità e per l'effettuazione del servizio delle pubbliche affissioni (nowe rozporządzenie w sprawie stosowania podatku od reklamy i w sprawie świadczenia usług publicznego umieszczania plakatów) przyjęte uchwałą gminną z dnia 21 grudnia 1998 r. To rozporządzenie gminne zostało znowelizowane w 1999 r. i 2000 r., a następnie zastąpione rozporządzeniem przyjętym uchwałą gminną z dnia 26 marca 2001 r.

Postępowanie poprzedzające złożenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym i pytania zadane Trybunałowi

14 W ramach sporu przed sądem krajowym Giudice di pace di Genova-Voltri postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2002 r. skierował do Trybunału pierwszy wniosek

o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w sprawie wykładni art. 2 WE, art. 3 ust. 1 lit. a), b) i c) WE, art. 23 WE, art. 27 lit. a), b) i d) WE, art. 31 ust. 1 i 3 WE, art. 49 WE, art. 50 WE, art. 81 WE, art. 82 WE, art. 86 WE i art. 87 WE.

- 15 Trybunał uznał ten wniosek za niedopuszczalny postanowieniem z dnia 8 października 2002 r. w sprawie C-190/02 Viacom, Rec. str. I-8287. Stwierdził on, po pierwsze, w pkt 13–21 postanowienia, że postanowienie odsyłające nie zawierało wystarczających wskazówek dla dokonania wykładni prawa wspólnotowego, która byłaby użyteczna dla sądu krajowego, a następnie sprecyzował, że pytania zadane przez Giudice di pace były w sposób oczywisty niedopuszczalne z tego powodu, w szczególności, że sąd krajowy nie przedstawił w sposób jasny w swoim postanowieniu odsyłającym stanu faktycznego i ram prawnych zawisłego przed nim sporu, powodów, które doprowadziły go do zadania pytania w sprawie wykładni pewnych przepisów wspólnotowych oraz w szczególności związku pomiędzy tymi przepisami a uregulowaniem krajowym mającym zastosowanie do niniejszego sporu (ww. postanowienie w sprawie Viacom, pkt 24 i 26).
- 16 Postanowieniem z dnia 18 grudnia 2002 r. Giudice di pace zarządził podjęcie postępowania przed sądem krajowym. Po wysłuchaniu stron uznał, że pewne powody, które spowodowały uprzednie skierowanie pytań prejudycjalnych do Trybunału, istnieją nadal i że należy skierować do Trybunału nowy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, ograniczony do wykładni postanowień Traktatu WE w dziedzinie swobodnego świadczenia usług i w dziedzinie konkurencji. Giudice di pace wyraził zatem gotowość usunięcia braków w zakresie wskazówek dostarczonych Trybunałowi oraz lepszego wyjaśnienia w nowym postanowieniu odsyłającym okoliczności faktycznych i prawnych sporu przed sądem krajowym.
- 17 W odniesieniu do kwestii, czy pytania podniesione w tym nowym postanowieniu są istotne dla celów rozwiązania sporu przed sądem krajowym, Giudice di pace precyzuje, że ewentualna niezgodność z Traktatem przepisów krajowych dotyczących podatku od reklamy i opłat za umieszczanie plakatów pociągnie za sobą niezgodność z prawem lub niemożność stosowania tych przepisów i pozbawi podstawy żądanie zapłaty wniesione przez Viacom, które zatem będzie musiało zostać odrzucone.

18 W swojej analizie prawnej Giuduce di pace podsumowuje wnioski, do których doszedł:

„— na podstawie systemu przewidzianego przez dekret ustawy nr 507/93 wraz z późniejszymi zmianami oraz gminne rozporządzenia wykonawcze — gminy, terytorialne organy publiczne, tworzą przedsiębiorstwa publiczne, które w niniejszej sprawie wykonują działalność gospodarczą (umieszczanie plakatów);

— prowadzona działalność (umieszczanie plakatów) stanowi działalność gospodarczą wykonywaną w konkurencji z podmiotami prywatnymi i może ona mieć wpływ na wymianę wewnątrzspółnotową;

— wobec powyższego można twierdzić, że opłaty i stanowiący ich część podatek, pobierany przez gminy w ramach zarządzania służbą, stanowią prawa specjalne w rozumieniu art. 86 WE,

— wydaje się więc poważnie wątpliwe, aby rozpatrywany system był zgodny z prawem wspólnotowym; ewentualna niezgodność tego systemu pociągałaby za sobą niezgodność z prawem tej części wezwania do zapłaty za świadczenia wykonane przez Viacom na rzecz Giotto, pozbawiając w ten sposób podstawy żądanie główne powódki, będące przedmiotem niniejszego sporu”.

- 19 Uwzględniając te rozważania, Giudice di pace di Genova-Voltri postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy przyznanie przedsiębiorstwu publicznemu (gminom) prawa do zarządzania podatkiem i opłatami takimi jak analizowane powyżej i związanymi z rynkiem, który stanowi znaczną część wspólnego rynku i na którym to przedsiębiorstwo publiczne ma pozycję dominującą, jest sprzeczne z:

a) zastosowaniem art. 86 WE w związku z art. 82 WE;

b) zastosowaniem art. 86 WE w związku z art. 49 WE?

2) Czy przyznanie temu przedsiębiorstwu publicznemu wpływów z tego podatku i tych opłat jest sprzeczne z:

a) zastosowaniem art. 86 WE w związku z art. 82 WE;

b) zastosowaniem art. 87 WE i art. 88 WE, z tego względu, że stanowi ono pomoc państwa niezgodną z prawem (niezgłoszoną) i niezgodną ze wspólnym rynkiem?”.

W przedmiocie dopuszczalności pytań prejudycjalnych

20 Rząd włoski wyraża wątpliwości co do dopuszczalności wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, uważając, że w szczególności stan faktyczny sprawy przed sądem krajowym nie został wystarczająco opisany w postanowieniu odsyłającym. W swoich uwagach na piśmie Komisja Wspólnot Europejskich również doszła do wniosku, że wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest w całości niedopuszczalny, ze względu na różne braki, sprzeczności i niejasności zawarte w postanowieniu odsyłającym. Stan faktyczny i ramy prawne opisane w tym wniosku są do tego stopnia niejasne, że Komisja nie jest w stanie zasugerować Trybunałowi odpowiedzi merytorycznych na pytania prejudycjalne. Mimo to podczas rozprawy Komisja uznała, że — w świetle pewnych wyjaśnień przedstawionych przez strony postępowania przed sądem krajowym i przez rząd włoski w ich uwagach i odpowiedziach na pytania pisemne zadane im przez Trybunał — od tego momentu jest możliwe udzielenie użytecznej odpowiedzi na pytania prejudycjalne dotyczące wykładni art. 49 WE i art. 87 WE.

21 Na początku należy podnieść, że w przeciwieństwie do wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, który doprowadził do wydania ww. postanowienia w sprawie Viacom, z postanowienia odsyłającego nie wynika w sposób oczywisty, że Giudice di pace nie dostarczył Trybunałowi wystarczających wskazówek dotyczących powodów, które doprowadziły go do zastanowienia się nad wykładnią pewnych przepisów prawa wspólnotowego i dotyczących związku, który jego zdaniem zachodzi pomiędzy tymi przepisami a uregulowaniem krajowym mającym zastosowanie do sporu. W postanowieniu tym sąd odsyłający wskazuje wyraźnie, że dokonanie przez Trybunał wykładni postanowień Traktatu dotyczących swobodnego świadczenia usług (art. 49 WE), przyznawania praw specjalnych lub wyłącznych (art. 86 WE i art. 82 WE) oraz udzielania pomocy państwa (art. 87 WE i art. 88 WE) wydaje się mu niezbędne, z tego względu, iż w przypadku gdyby przepisy krajowe w sprawie podatku od reklamy i opłat za umieszczanie plakatów zostały uznane za niezgodne z tymi postanowieniami wspólnotowymi, opłaty ustalone na rzecz gminy Genua na mocy uregulowania włoskiego powinny zostać uznane za niezgodne z prawem i w rezultacie żądanie zapłaty wniesione przez Viacom zostałyby pozbawione podstawy prawnej i powinno zostać odrzucone.

- 22 Niemniej, zgodnie z orzecznictwem, aby Trybunał był w stanie dać użyteczną odpowiedź na przedstawione mu pytania prejudycjalne, trzeba jeszcze, aby sąd krajowy zdefiniował ramy faktyczne i prawne, w jakie wpisują się te pytania lub aby przynajmniej wyjaśnił faktyczne założenia, na jakich te pytania się opierają (ww. postanowienie w sprawie Viacom, pkt 15 i przywołane tam orzecznictwo).
- 23 W celu upewnienia się, czy okoliczności przedstawione przez Giudice di pace odpowiadają tym wymogom, należy wziąć pod uwagę charakter i zasięg podniesionych pytań. Z tego względu, że wymóg dokładności co do kontekstu faktycznego i prawnego ma szczególne znaczenie w dziedzinie konkurencji, która charakteryzuje się skomplikowanymi sytuacjami faktycznymi i prawnymi (ww. postanowienie w sprawie Viacom, pkt 22 i przywołane tam orzecznictwo), należy po pierwsze zbadać, czy postanowienie odsyłające zawiera wystarczające wskazówki, aby Trybunał mógł udzielić użytecznych odpowiedzi na pytania dotyczące wykładni art. 82 WE, art. 86 WE, art. 87 WE i art. 88 WE.
- 24 W odniesieniu do ram prawnych należy stwierdzić, że pomimo niejasnych i sprzecznych odesłań do przepisów wykonawczych do dekretu ustawowego nr 507/93 przyjętych przez gminę Genua postanowienie odsyłające zawiera wystarczająco jasny i kompletny opis przepisów krajowych, które są istotne dla zbadania pytań prejudycjalnych. Jak podniósł rzecznik generalny w pkt 39 swojej opinii, to właśnie przepisy dekretu ustawowego nr 507/93 mające zastosowanie na szczeblu krajowym stanowią zasadnicze elementy właściwych ram prawnych, gdyż rozporządzenia gminne służą jedynie doprecyzowaniu niektórych z tych przepisów? Wśród zasadniczych elementów tych ram prawnych są w szczególności przepisy dotyczące pobierania podatku gminnego od reklamy lub opłaty za umieszczanie plakatów, przepisy ustalające cele służby publicznego umieszczania plakatów oraz przepisy przyznające gminom uprawnienie do regulowania stosowania podatku od reklamy i utworzenia służby umieszczania plakatów.

- 25 Natomiast jeżeli chodzi o stan faktyczny, należy stwierdzić, że postanowienie odsyłające nie dostarcza niezbędnych informacji, aby Trybunał mógł użytecznie odpowiedzieć na pytania prejudycjalne dotyczące wykładni art. 82 WE i 86 WE.
- 26 Należy przypomnieć, że te postanowienia Traktatu w zasadzie zakazują Państwom Członkowskim wprowadzania i utrzymywania w mocy środków pozwalających przedsiębiorstwom publicznym i przedsiębiorstwom, którym przyznają prawa specjalne lub wyłączne, nadużywania pozycji dominującej na wspólnym rynku lub na jego znacznej części.
- 27 Zatem jak podkreśla rzecznik generalny w pkt 44 swojej opinii, rozgraniczenie rynku właściwego z punktu widzenia produktu i obszaru geograficznego oraz obliczenie udziałów w rynku posiadanych przez różne przedsiębiorstwa działające na tym rynku stanowi punkt wyjściowy dla każdej oceny sytuacji w świetle prawa konkurencji.
- 28 W tym przypadku *Giudice di pace* ogranicza się do udzielenia kilku wskazówek dotyczących służby umieszczania plakatów lub oddawania do dyspozycji przestrzeni reklamowych dostarczonych przez gminy i do stwierdzenia, że usługi te są całkowicie zamiennie z usługami oferowanymi przez prywatnych przedsiębiorców. Niemniej ze wskazówek tych nie wynika, że klienci korzystający z usług służby publicznego umieszczania plakatów są w rzeczywistości porównywalni z klientami kierującymi się do przedsiębiorstw prywatnych, w szczególności pod względem kwestii, czy ich kampanie reklamowe mają charakter komercyjny, oraz pod względem przeznaczonego na nie budżetu. Ponadto postanowienie odsyłające nie zawiera żadnej informacji na temat liczby podmiotów świadczących sporne usługi ani na temat ich odpowiednich udziałów w rynku, nawet jeżeli wydaje się wynikać z tego postanowienia, że obszar geograficzny uważany za właściwy ogranicza się do terytorium gminy Genua. To określenie właściwego rynku geograficznego wydaje się jednak mało przekonujące, ponieważ, skądinąd, *Giudice di pace* opiera swoje

rozumowanie dotyczące wpływu na wymianę wewnątrzspółnotową na fakcie, że system ustanowiony dekretem ustawowym nr 507/93 rozciąga się na wszystkie włoskie gminy. W każdym razie informacje o okolicznościach faktycznych wspomniane w postanowieniu odsyłającym są zbyt niekompletne, aby pozwolić na stwierdzenie, że gmina Genua zajmuje na rynku właściwym pozycję dominującą.

- 29 W tych okolicznościach nie jest możliwe ustalenie, czy art. 86 WE i art. 82 WE stoją na przeszkodzie pobieraniu gminnego podatku od reklamy w sytuacji takiej jak w sprawie przed sądem krajowym. Pytania prejudycjalne dotyczące wykładni tych artykułów są więc niedopuszczalne.
- 30 Odnosnie do art. 87 WE i art. 88 WE, o których wykładnię również zwrócił się sąd krajowy, to należy przypomnieć, że przepisy te mają zastosowanie do pomocy przyznanej przez państwa lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów.
- 31 W tym względzie należy podnieść, że postanowienie odsyłające nie zawiera wystarczająco dokładnych informacji ani co do przeznaczenia wpływów z gminnego podatku od reklamy, ani co do konkretnego sposobu organizacji służby publicznego umieszczania plakatów, która musi być obowiązkowo utworzona w gminach włoskich liczących ponad 3000 mieszkańców, jak to przewiduje art. 18 ust. 2 dekretu ustawowego nr 507/93. W rezultacie z informacji dostarczonych przez Giudice di pace nie można wywnioskować, jaki stopień autonomii prawnej i budżetowej gmina Genua i inne gminy włoskie przyznają zasobom ludzkim i technicznym, które przeznaczają do świadczenia tej usługi publicznej, jak również nie można wywnioskować, że wpływy pochodzące ze spornego podatku służą w całości lub w części finansowaniu kosztów funkcjonowania tej służby. W przeciwieństwie do stanowiska zajętego przez Komisję podczas rozprawy nie wydaje się zatem możliwe stwierdzenie z pewnością, że sporne wpływy są wyłącznie przeznaczane na finansowanie ogólnego budżetu gminy i że nie mogłyby być one

w żadnym wypadku wykorzystane w celu przyznania pomocy państwa w rozumieniu art. 87 WE.

32 Wynika z tego, że pytanie prejudycjalne dotyczące wykładni art. 87 WE i art. 88 WE jest również niedopuszczalne.

33 Natomiast odnośnie do pytania, czy gminny podatek od reklamy stanowi przeszkodę dla swobodnego świadczenia usług niezgodną z art. 49 WE, informacje dostarczone w postanowieniu odsyłającym są wystarczające, aby można było udzielić na nie użytecznej odpowiedzi.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego dotyczącego wykładni art. 49 WE

34 Poprzez swoje pytanie Giudice di pace zmierza zasadniczo do uzyskania od Trybunału odpowiedzi, czy art. 49 WE stoi na przeszkodzie pobieraniu podatku takiego jak gminny podatek od reklamy ustanowiony dekretem ustawowym nr 507/93, którym jest w szczególności objęte świadczenie usług umieszczania plakatów o charakterze transgranicznym ze względu na miejsce siedziby albo usługodawcy, albo usługobiorcy.

35 Według orzecznictwa Trybunału art. 49 WE wymaga zniesienia wszelkich ograniczeń w swobodnym świadczeniu usług, nawet jeżeli to ograniczenie stosuje się bez rozróżnienia do usługodawców krajowych i usługodawców z innych Państw Członkowskich, jeżeli jest ono w stanie zakazać lub w inny sposób utrudnić działalność usługodawcy mającego siedzibę w innym Państwie Członkowskim, w którym świadczy on zgodnie z prawem podobne usługi. Zresztą swoboda świadczenia usług przynosi korzyści tak usługodawcy, jak i usługobiorcy (wyroki

z dnia 13 lipca 2004 r. w sprawie C-262/02 Komisja przeciwko Francji, Zb.Orz. str. I-6569, pkt 22, oraz w sprawie C-429/02 Bacardi, Zb.Orz. str. I-6613, pkt 31 i przywołane tam orzecznictwo).

- 36 Ponadto należy przypomnieć, że Trybunał orzekł już, że krajowy instrument podatkowy utrudniający korzystanie ze swobody świadczenia usług może stanowić środek zakazany, bez względu na to, czy jest stosowany przez samo państwo, czy też przez jednostkę samorządu terytorialnego (zob. podobnie wyrok z dnia 29 listopada 2001 r. w sprawie C-17/00 De Coster, Rec. str. I-9445, pkt 26 i 27).
- 37 Jeżeli chodzi o kwestię, czy pobieranie przez organy gminne podatku takiego jak podatek od reklamy, stanowi przeszkodę niezgodną z art. 49 WE, należy przede wszystkim podnieść, że taki podatek jest stosowany bez zróżnicowania do wszystkich przypadków świadczenia usług wiążących się z reklamą zewnętrzną i publicznym umieszczaniem plakatów na terytorium gminy, której dotyczy niniejsza sprawa. Zasady dotyczące pobierania tego podatku nie przewidują więc żadnego rozróżnienia ze względu na miejsce siedziby usługodawcy lub usługobiorcy umieszczania plakatów, czy też ze względu na miejsce pochodzenia towarów lub usług będących przedmiotem rozpowszechnianych informacji reklamowych.
- 38 Następnie należy stwierdzić, że taki podatek ma zastosowanie jedynie do reklamy zewnętrznej wiążącej się z wykorzystaniem przestrzeni publicznej zarządzanej przez organy gminne i że jego wysokość jest ustalona na poziomie, który może być uważany za umiarkowany w stosunku do wartości usług, które są nim objęte. W tych okolicznościach pobieranie takiego podatku nie jest w stanie zakazać, utrudnić lub w inny sposób uczynić mniej atrakcyjnym świadczenia usług reklamowych na terytorium danych gmin, włączając w to również przypadki, gdy świadczenie to ma charakter transgraniczny ze względu na miejsce siedziby usługodawcy lub usługobiorcy.

- 39 Z powyższych rozważań wynika, że art. 49 WE powinien być interpretowany w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie pobieraniu podatku takiego jak gminny podatek od reklamy ustanowiony dekretem ustawowym nr 507/93.

W przedmiocie kosztów

- 40 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

- 1) Pytania prejudycjalne dotyczące wykładni art. 82 WE, art. 86 WE, art. 87 WE i art. 88 WE są niedopuszczalne.

- 2) Artykuł 49 WE nie stoi na przeszkodzie pobieraniu podatku takiego jak gminny podatek od reklamy ustanowiony przez decreto legislativo nr 507 — Revisione ed armonizzazione dell'imposta comunale sulla pubblicità e del diritto sulle pubbliche affissioni (dekret ustawowy nr 507 — Rewizja i harmonizacja gminnego podatku od reklamy i opłat za umieszczanie plakatów) z dnia 15 listopada 1993 r.

Podpisy